

STIFTELSEN FJÆRASKOGEN BARNEHAGE
Arkitekt Ebbells veg 16
7041 TRONDHEIM

Vår saksbehandler
Pernille Lundervold Holtan

Vår ref.
2024/3599
oppgis ved alle henvendelser

Deres ref.

Dato
04.06.2024

Fjæraskogen barnehage – rapport fra tilsyn og varsel om pålegg

31.01.24 varslet Klima- og miljøenheten dokumenttilsyn ved Fjæraskogen barnehage. Formålet med tilsynet er å vurdere hvordan barnehagen ivaretar barnas helse, miljø og sikkerhet, etter forskrift om helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger.

1. Sammendrag

Fjæraskogen barnehage er en privat barnehage. Tilsynet er et dokumenttilsyn med fokus på rutiner for håndtering av matallergi, sovesituasjonen og informasjonsplikten til tilsynsmyndigheten.

Vårt hovedinntrykk er at Fjæraskogen barnehage har gode rutiner for håndtering av matallergi og å gi informasjon til tilsynsmyndigheten. Vi vurderer at rutinene for sovesituasjonen er mangelfull.

Ved tilsynet fant vi et avvik. Dette er et varsel om at vi vurderer å fatte følgende pålegg om retting:

- Fjæraskogen barnehage må detaljere risikovurderingene av uønskede hendelser som kan skje i sovesituasjonen bedre, og sikre at tiltak for å forebygge alvorlige hendelser beskrives i rutinene.*

Dersom dere har kommentarer til rapporten eller dokumentasjon som viser at avvik er rettet, ber vi om at dere sender det til oss innen 24.06.24.

Etter denne datoen vil vi kunne fatte pålegg om retting, dersom avvikene ikke er rettet. Dere vil motta et eget brev om den videre oppfølgingen.

Frist for retting av avvik: 15.09.24.

2. Bakgrunn

Tilsynet var avgrenset til tre temaer innen forskrift om helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger:

1. § 9. Måltider og spisetid
2. § 14. Beredskap, førstehjelp og sikkerhetsutstyr
3. § 17. Informasjonsplikt

3. Våre observasjoner og vurderinger

3.1 Måltider og spisetid

Innsendt dokumentasjon

- Plan for opplæring
- HACCP fareanalyse
- Rutiner for håndtering av allergiske reaksjoner, matallergi, måltid, håndhygiene og personlig hygiene ved mathåndtering
- Risikovurdering av allergiske reaksjoner, matserving, oppbevaring av mat og hygiene på kjøkkenet.

Vurdering

Dere har sendt inn rutiner som forebygger allergiske reaksjoner. Dere har ingen barn som bruker adrenalinpenn dette barnehageåret, men opplyser på telefon at dere har ett barn med laktoseintoleranse. Dere innhenter informasjon om matallergi fra foresatte ved oppstart i barnehagen. Rutinen mangler beskrivelse av krav til dokumentasjon (legeerklæring) og fornying av dokumentasjon, og hvordan individuelle tiltak utarbeides når barn har matallergi.

Informasjon om matallergi gis til de ansatte gjennom en liste på hvilke barn som har allergier, og det er oppslag på kjøkkenet over allergier som er lett tilgjengelig for barnehagens kokk. Dere beskriver forebyggende rutiner under måltidet som håndvask, voksen tilstede under måltidet og fjerning av matrester etter måltidet. Beredskapsrutinen beskriver vanlige symptomer på allergisk reaksjon og førstehjelp, men mangler informasjon om symptomer og reaksjonstid for det enkelte barn er lett tilgjengelig for ansatte i en akuttsituasjon.

Det er positivt at PBL mentor har laget et forslag til en rutine for matallergi, men denne må tilpasses deres barnehage og bygge på barnehagens risikovurdering. Rutinen fokuserer generelt mye på nøtteallergi som dere beskriver som den mest vanlige, alvorlige allergien. Dere må være oppmerksomme på at det er flere allergier enn nøtter som kan gi alvorlige allergiske reaksjoner, og at symptomene på en allergisk reaksjon kan variere.

Rutinen bør tydeliggjøre:

- Hvordan dere utarbeider individuelle tiltak når det blir kjent at et barn har matallergi (krav til dokumentasjon, hvilke matvarer barnet skal unngå, hvor mye av matvaren kan

fremkalle alvorlig reaksjon, hvilke symptomer og tegn får barnet ved allergisk reaksjon, hvor lang tid fra inntak til barnet får symptomer, hvilke legemidler barnet har i beredskap og når det skal brukes).

- Hvor adrenalinen oppbevares i deres barnehage hvis dere har barn som bruker dette. I rutinen står det at dere har to adrenalinen i barnehagen med navn, og at disse oppbevares på en fast plass. Dette er en generell beskrivelse.
- Hvordan dere tilbereder mat uten matallergen. Dere beskriver at mat som tilberedes i barnehagen merkes, og mat med allergen holdes adskilt under tilberedning. Det står ikke hvordan dette gjøres i praksis, og vi anbefaler at dere også beskriver hvordan dere tilbereder mat uten matallergen i rutinen (f.eks. bruk av eget utstyr, tilbereder mat uten allergen først og lignende).

Måltider i barnehager er viktig for barnas helse og trivsel. Forskriften krever at barnehagen har rutiner for å forebygge og håndtere alvorlige hendelser. I Helsedirektoratets [råd om håndtering av matallergi i barnehagen og skolen](#) beskriver hvordan barnehagen skal legge til rette for barn med matallergi, og håndtering av matallergi.

Vi vurderer at barnehagens rutiner for forebygging og håndtering av matallergi er tilfredsstillende, men har beskrevet noen forslag til forbedringer.

3.2 Beredskap, førstehjelp og sikkerhetsutstyr

Avvik: Fjæraskogen barnehage har ikke dokumentert beskrivende risikovurderinger av sovesituasjonen og sikret at rutinen er utarbeidet på bakgrunn av dette.

- *Barnehagen må risikovurdere uønskede hendelser som kan skje i sovesituasjonen ved barnehagen, og sikre at tiltak for å forebygge alvorlige hendelser beskrives i rutinen.*

Regelhenvising

Avviket er hjemlet i forskrift om helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger, § 14. Beredskap, førstehjelp og sikkerhetsutstyr.

Innsendt dokumentasjon

- Rutine for soving i barnehagen
- Risikovurderinger for soving i barnehagen

Vurdering

Rutinen for sovesituasjonen beskriver at barn sover i egne vogner på et skjermet område under tak. Dere har sovevakt som er tilstede når barna sover, og som jevnlig sjekker hvert barn. Det står at dere bruker babycall i overganger, uten nærmere beskrivelse av hvilke overganger det er snakk om. I rutinen står det at dere alltid vurderer værforhold før barn sover ute. Dere skriver ikke noe om hvilke vurderinger dere gjør. Rutinen beskriver ikke hva dere sjekker før barna legges til å sove, eller hvilke faktorer som gir økt behov for tilsyn.

Dere har lagt ved en samlet risikovurdering av sovesituasjonen. De uønskede hendelsene som er risikovurdert er “barn klatrer ut av vognen”, “hefter seg fast i seler og reimer”, “høy/lavtemperatur”, “blokkerte luftveier grunnet oppkast”, “dyr og fugler klatrer inn i vognen” og “uvedkommende tar med seg barn”. Konsekvensen er satt til “små konsekvenser”. Konsekvensen av at et barn hefter seg fast i seler og reimer, eller får blokkerte luftveier grunnet oppkast, kan i ytterste konsekvens være svært alvorlig hvis det ikke oppdages raskt. Dere må derfor risikovurdere de ulike hendelsene for seg, slik at det blir mer tydelig hvilke tiltak dere har for å styre risikoen og hva dere eventuelt trenger av ytterligere tiltak. En bedre detaljering av hendelsene vil også vise hvilke hendelser som har størst sannsynlighet og/eller konsekvens og derfor må prioriteres. Rutinen for soving må deretter oppdateres slik med eventuelle nye tiltak som reduserer risiko.

Barnehagen må sørge for at barnas sikkerhet og trygghet til enhver tid er ivaretatt, også når de sover. Forskriften krever at barnehagen har risikovurdert forhold som kan forekomme i sovesituasjoner, og ha nødvendige planer og rutiner for å forebygge ulykker i forbindelse med soving. Dere må tilpasse rutiner for sovesituasjonen til egen barnehage.

Rutinen må:

- Tydeliggjøre hva de ansatte skal sjekke før barna legges til å sove i vognen.
- Dere må også ta en gjennomgang på hvilke faktorer som gir økt behov for tilsyn (f.eks. kulde, andre værforhold, sykdom), dette må skriftliggjøres i rutinen. Når det gjelder vurdering av værforhold må dere presisere hvilke vurderinger som skal tas.
- Tydeliggjøre hvilke overganger det brukes babycall i stedet for sovevakt, og slike situasjoner med redusert tilsyn bør også risikovurderes.

Vi vurderer at sovesituasjonen ved Fjæraskogen barnehage ikke er tilstrekkelig ivaretatt. Rutinen beskriver i for liten grad hvordan dette løses i praksis, og dere har ikke dokumentert beskrivende nok risikovurderinger av uønskede hendelser som kan skje.

3.3 Informasjonsplikt

Merknad: Vi anbefaler at dere legger inn kontaktinformasjon til tilsynsmyndigheten i rutinen.

Innsendt dokumentasjon

- Rutine for opplysnings- og informasjonsplikt
- Rutine- Informasjonsplikt til barn, foreldre og kommunen

Vurdering

Dere har sendt inn to rutiner som beskriver hvordan informasjonsplikten ivaretas ved barnehagen. I den oversendte rutinen for informasjonsplikt har dere en beskrivelse av type hendelser/situasjoner hvor tilsynsmyndigheten skal informeres. Dere henviser til at informasjon skal gis til tilsynsmyndighet/kommuneoverlege. Det finnes flere kommuneoverleger i

Trondheim kommune, og dere bør presisere at informasjonen skal gis til kommuneoverlege ved Klima- og miljøenheten, eller Klima- og miljøenheten som er tilsynsmyndighet etter forskrift om helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger.

Vi vurderer at informasjonsplikten til tilsynsmyndigheten er tilstrekkelig ivaretatt, men anbefaler at dere supplerer med kontaktinformasjon for tilsynsmyndighetene.

4. Regelverk

Reglene om kommunens rett til å pålegge forhold ved barnehagen rettet står i [folkehelseloven § 14](#). Reglene om deres rett til å uttale dere i saken står i [forvaltningsloven § 16](#). Annet relevant regelverk som er lagt til grunn for denne rapporten er [folkehelseloven kapittel 3](#) og [forskrift om helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger](#).

I denne rapporten er *avvik* definert som mangel på oppfyllelse av krav gitt i eller i medhold av lov eller forskrift. *Merknad* er forhold der vi mener dere har et forbedringspotensial.

Med hilsen
Trondheim kommune

Thea Berg Fines
avdelingsleder

Pernille Lundervold Holtan
rådgiver

Dette er et digitalt dokument og har derfor ingen signatur

Kopi til:

Lasse Vollen

Barnehagemyndigheten